

Oponentský posudek na rigorózní práci Mgr. Jindřicha Vodičky
Peněžité zadostiučinění jako právní prostředek ochrany osobnosti v českém a slovenském právu

Právní aspekty ochrany osobnosti jsou stále aktuálním tématem, který přitahuje pozornost široké veřejnosti. Pochopitelný zájem o tuto problematiku je umocněn i značnou pozorností, se kterou veřejnost vnímá mediálně prezentované ataky do nerůznějších oblastí osobnostních práv zvláště u osob veřejně (umělecky) činných. Tyto mediální zásahy do osobnostní sféry občana mohou mít nepříznivý dopad na právní vědomí široké veřejnosti, která je z uložených sankcí proti původci zásahu utvrzována v postoji, že jedinec –občan- stojící proti ekonomicky a právně silnému subjektu (vydavateli) nemá odpovídající ochranu.

Poslední vývoj judikatury vyšších soudů a výše přiznaného peněžitého zadostiučinění však signalizuje určitý obrat při přiznávání výše náhrady. Jsou-li dány předpoklady pro přiznání zadostiučinění peněžitého stanovily soudy podstatně vyšší částky peněžitého zadostiučinění než v minulých letech.

Předložená rigorózní práce představuje velmi zdařilé zpracování zvoleného tématu neboť obsahuje vše, co se od rigorózní práce požaduje. Zejména lze zmínit dokonalé teoretické zázemí autora (s. 10-22), které prokazuje výkladem o obecných otázkách všeobecného osobnostního práva, důkladnou znalost vlastního tématu konfrontovanou (nejen) s judikatorní činností českých a slovenských soudů (včetně Ústavního soudu a Nejvyššího soudu), tak i soudů německých. Prokazuje bezvadnou znalost bohaté odborné literatury, se kterou pracuje lege artis.

Autor neopomenul zmínit důležitý (a základní) ústavněprávní rámec ochrany osobnosti. S tím lze jen souhlasit již jen s ohledem na to, že ve sporech o ochranu osobnosti jde velmi často o střet dvou základních ústavně chráněných právech, a to zpravidla o střet mezi svobodou projevu a právem na ochranu osobnosti (v této souvislosti správně připomíná kritérium proporcionality).

Důkladný rozbor předpokladů přiznání peněžitého zadostiučinění řeší velmi zasvěceně a přehledně s potřebným teoretickým nadhledem, který konfrontuje s judikatorní činností soudů. V praxi mnohdy odlišně diskutovanou otázku určení výše peněžitého zadostiučinění popisuje na str. 64n.; s jeho závěry lze souhlasit.

Rovněž stále aktuální otázku promlčení práva na přiznání peněžitého zadostiučinění autor řeší s dokonalou znalostí věci; představuje názory nauky, které konfrontuje s poměrně klopýtavou cestou obecných soudů (opět včetně Nejvyššího soudu) a Ústavního soudu k přijetí jednoznačného závěru. Oceňuji i jeho výklad o vztahu uplatnění námitky promlčení ke kategorii dobrých mravů. Vztah mezi ustanovením § 444 odst. 3 občanského zákoníku a § 13 odst. 2,3 občanského zákoníku řeší s dobrou znalostí širších právně politických souvislostí.

Závěrem konstatuji, že oponovaná rigorózní práce Mgr. Jindřicha Vodičky splňuje požadavky kladené na práce rigorózní, a proto ji doporučuji k obhajobě.

K rozpravě doporučuji posouzení peněžitého zadostiučinění jako právního prostředku ochrany osobnosti de lege ferenda.

V Praze dne 10.2.2012

Prof. JUDr. Jan Dvořák, CSc.